

Nu blir vi ett folk

Taler

Fredrik Paasche

Sted

Gudbrandsdalen

Omstendigheter

Fri norsk kringkasting

1 En nordmann i ledende stilling sa her en dag: "Ikke en eneste av oss er det samme menneske som for to uker siden." - Nei, det skjer en forandring med vårt folk nu om dagene. Nu blir vi ett folk. Gjennom skuren av ild og stål går vi inn til en fremtid, der vi ikke lenger skal trette om grå teorier, men først og fremst gi
5 av vårt. Vi skal glemme det norske valgsproget som lød: "Jeg trodde ikke det var så nøie!" Nu vet vi at det er nøie; vi skal gjøre vårt arbeide ordentlig, og fort, og for hverandre. Og vi skal ikke høre til de lunkne lenger, f. eks. når det spørres om nazismens teori og praksis. Vi skal - som skrevet står - elske rett og hate urett. Vi skal vokse på det vi gjennomgår.

10

Vi er på den rette siden. På rettens side. Vi er skamløst overfalt. Da skal det styrke oss å vite, at vi er overfalt av dem som selv må falle, om livet skal bli levelig i Europa. Vi er i krig med koncentrasjonsleirenes stat, med folk som i ly av løgnpakten driver en rå erobringsspolitikk. De har jamret sig i 20 år over
15 Versaillesfreden for selv å gi andre nasjoner en meget verre fred. Bitter nød har de ført over sine naboer. Hvad vi gjennomgår er lite mot det, de vergeløse har lidt, i Tyskland selv og i de erobrede land.

Vår skam er bare én: det at det fantes fedrelandsforrædere iblandt oss. - Vår ære er mangfoldig: soldatenes mot og utholdenhet, de civiles årvåkne, selvløse hjelp, vår konge, vår konge! hans offerberedte fasthet.

Vårt langsomme folk har reist sig, harmen i folket er vekket, og en kjærlighet til Norge som vi knapt visste om på forhånd. Jeg har sett det i fjellbygdene hvor jeg
25 ferdes. Her sier de nu som for 1000 år siden:

Bu er bedre, om aldri så smått,

30 en er herre i egen heim.

Med to geiter og tausurret tak

det er alltid bedre enn bønngang.

35

Vi går ikke den demoraliserende bønngangen til de fremmede som smigrer oss og piner oss. Vårt pinte land: midt i sin nød, sin dype lidelse, er det lykkeligere enn mange andre.

40 Jeg har talt med tyske krigsfanger. De sier det var meningen å ordne det hele på 3 dager. Det er blitt noen flere, og til slutt er det vi som skal ordne det hele. Vi har fått hjelp til det fra oss selv og fra de store maktene ved havet i vest.

Engelskmennene kommer ikke, sa tyskerne. I høiden vil de demonstrere oppe
45 ved Ishavskysten. Men vi har hilst på dem, på hundrer av dem, her i fjellbygdene. Vi har hørt deres rop: Norway, Norway; og vi har svart med England.

Dem og oss forener det rullende hav. Og mere enn det: dem og oss forener
50 eldgammel frihetsarv. Norge - England, har villet lov og ikke noen lovens herre, noen diktorgud.

Vi går en tung vei. For det er en opstignings vei. England og Frankrike
begynte på veien den 3. september ifjor. Og det er frelsen for alt vi har kjært, vår
55 frihet, vår lov, vår religion, at vi finnes på samme veien nu. Det er frelsen for vår folkesjel, som var i fare. Nu lever den, nu lenges den som aldri før. Nu er den trygg, hvad der så hender. Uendelig kjært er dette landet blitt oss, og vi takker dem som ikke lot sig skremme til underkastelse under fremmed despoti.
Tusenstemmig takker vi dem: soldatene, de frivillige, statsråd og storting og vår
60 konge, vårt høie samlingsmerke foran oss på opstignings vei.

Kilde

Fredrik Paasche: Artikler og taler. Oslo, 1948

65 **Emner**

Fred, Krig, Nazisme, Radiotale

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/nu-blir-vi-ett-folk>

70

75

80

85

90

95

100

105